Lietas arhīva Nr. KA02-0091-19/12
ECLI:LV:KUAT:2019:0514.11380006119.2.S

Lieta Nr.11380006119

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Liepājā 2019.gada 14.maijā

Kurzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Mertena
tiesneši I.Rozīte un D.Aktumanis
piedaloties
prokurorei I.Živai
aizstāvei K.Džeriņai

atklātā tiesas sēdē, pamatojoties uz Talsu rajona prokuratūras virsprokurora A.Bērziņa apelācijas protestu apelācijas kārtībā izskatīja krimināllietu, kurā ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 20.februāra spriedumu **/pers. G/, personas kods /personas kods/**, atzīts par vainīgu un sodīts saskaņā ar Krimināllikuma 262.panta pirmo daļu.

Aprakstošā daļa

Ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 20.februāra spriedumu /pers. G/ atzīts par vainīgu un sodīts saskaņā ar Krimināllikuma 262.panta pirmo daļu ar piespiedu darbu uz 180 (viens simts astoņdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Ar spriedumu atcelts ar 2019.gada 12.februāra lēmumu piemērotais arests /pers. G/ piederošam transportlīdzeklim /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, atgriežot to īpašniekam.

Valsts labā no /pers. G/ piedzīti procesuālie izdevumi par evakuatora pakalpojumiem 87.43 *euro*, nosakot termiņu procesuālo izdevumu labprātīgai samaksai 30 dienas no tiesas sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu atzīts, ka /pers. G/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības atņemtas), būdams alkohola ietekmē un konkrēti:

2019.gada 8.februārī plkst.23.52 Rojas novada Rudē pa ceļu Talsi – Roja, pēc tam nogriežoties pa ceļu Rude – Jaunciems virzienā no Rudes uz Dārti, vadīja sev piederošo automašīnu /TL marka/, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras atņemtas ar Kurzemes rajona tiesas 2018.gada 13.novembra spriedumu administratīvā pārkāpuma lietā, būdams alkohola ietekmē ar alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 2,36 un 2,48 promiles, kas noteikts ar alkometru ALCOQUANT 6020 plus Nr. A408317, līdz viņu apturēja policijas darbinieki, kuri veica pārbaudi ar alkometru.

Šādas apsūdzētā /pers. G/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi saskaņā ar Krimināllikuma 262.panta pirmo daļu.

Par pirmās instances spriedumu apelācijas protestu iesniedzis Talsu rajona prokuratūras virsprokurors A.Bērziņš. Virsprokurors uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums ir nepamatots daļā par ar noziedzīgo nodarījumu saistītas mantas – apsūdzētajam /pers. G/ piederošā transportlīdzekļa TL marka/, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, atgriešanu apsūdzētajam, norādot, ka šajā daļā spriedums atceļams un /pers. G/ piederošā automašīna konfiscējama.

Virsprokurors vērš uzmanību, ka kriminālprocesā tika piemērots arests /pers. G/ piederošam transportlīdzeklim nolūkā nodrošināt mantas īpašo konfiskāciju saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{13} panta nosacījumiem. No krimināllietā pievienotā Kurzemes rajona tiesas sprieduma administratīvā pārkāpuma lietā Nr.169052818 redzams, ka 2018.gada 13.novembrī /pers. G/ sodīts pēc Latvijas APK 149.$^{1\,5}$ panta ceturtās daļas par transportlīdzekļa vadīšanu, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija pārsniedz 1,5 promiles, ar naudas sodu 1200 *euro* apmērā, administratīvo arestu uz 10 diennaktīm, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem. Ar krimināllietai pievienoto izdruku no Integrētās Iekšlietu informācijas sistēmas pierādīts tas, ka apsūdzētais naudas sodu nav samaksājis un administratīvo arestu nav izcietis, ko /pers. G/ apstiprinājis, būdams nopratināts kā aizdomās turētais. No krimināllietai pievienotās Ceļu satiksmes drošības direkcijas informācijas redzams, ka apsūdzētais vadījis transportlīdzekli laikā, kad transportlīdzekļa vadīšanas tiesības viņam atņemtas un transportlīdzekļa īpašnieks ir /pers. G/. Ar minēto transportlīdzekli apsūdzētais alkohola ietekmē izdarījis Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pret satiksmes drošību.

Izvērtējot apsūdzētā rīcību – to, ka viņš vadījis transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras administratīvā pārkāpuma lietā tikušas atņemtas, nepilnus trīs mēnešus pēc administratīvā soda piemērošanas ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, tādējādi parādot to, ka nav izpratis 2018.gada 13.novembrī viņam piemērotā administratīvā soda jēgu, izdarot jaunu likumpārkāpumu ar lielāku sabiedriskās bīstamības pakāpi, ar savu rīcību radot bīstamību satiksmes drošībai, apdraudot personu dzīvību un veselību, kā arī personu mantiskās intereses. Ņemot vērā to, ka apsūdzētais /pers. G/ trīs mēnešu laikā pēc soda piemērošanas, neizciešot administratīvo arestu un nesamaksājot naudas sodu, izdarījis jaunu likumpārkāpumu, kas parāda apsūdzētā vienaldzīgo un nievājošo attieksmi pret likuma prasībām, kā arī izvērtējot to, ka apsūdzētais dažas dienas pēc cita transportlīdzekļa vadīšanas alkohola ietekmē 2018.gada 25.oktobrī, par ko piemērots administratīvais sods, 2018.gada 31.oktobrī reģistrējis savā īpašumā minēto automašīnu, ar kuru 2019.gada 8.februārī izdarījis noziedzīgu nodarījumu – braucis alkohola ietekmē bez tiesībām, virsprokurora ieskatā ir piemērojama Krimināllikuma 70.^{13} panta ceturtajā daļā paredzētā ar noziedzīgo nodarījumu saistītās mantas – transportlīdzekļa /TL marka/ konfiskācija.

Virsprokurors uzskata, ka konkrētā gadījumā /pers. G/ pamattiesību ierobežojuma pamatā ir mērķis aizsargāt sabiedrības drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā un sabiedrības drošības intereses konkrētajā situācijā ir primāras pār /pers. G/ tiesībām uz īpašumu. Tādējādi tiesa ar noziedzīgo nodarījumu saistītās mantas konfiskācijas jautājumu nepamatoti saistījusi un vērtējusi kontekstā ar apstākļiem, kas ņemami vērā pie soda noteikšanas – atbildību mīkstinošiem apstākļiem un soda mērķi, norādot, ka soda mērķi var sasniegt, aprobežojoties ar piespiedu darbu un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu.

Virsprokurors lūdz pirmās instances tiesas spriedumu daļā par aresta atcelšanu /pers. G/ piederošajai automašīnai un automašīnas atgriešanu atcelt, un saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{13} panta ceturto daļu un Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 4.punktu, /pers. G/ piederošā automašīna, kas nodota glabāšanai Nodrošinājuma valsts aģentūrai un kurai ar valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Talsu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektores Valsts amatpersona 2019.gada 11.februāra lēmumu uzlikts arests, ir konfiscējama, nododot to Valsts ieņēmumu dienestam (*lietas 63.-64.lapa*).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmo daļu krimināllietu par [..] mazāk smagu noziegumu tiesa var iztiesāt bez apsūdzētā piedalīšanās, ja apsūdzētais [..] ir iesniedzis tiesai lūgumu par krimināllietas iztiesāšanu bez viņa piedalīšanās.

Uz apelācijas tiesas sēdi **apsūdzētais /pers. G/** neieradās. 2019.gada 23.aprīlī Kurzemes apgabaltiesā saņemts apsūdzētā /pers. G/ iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez viņa klātbūtnes, jo finansiālu apstākļu dēļ uz tiesas sēdi nevar ierasties (*lietas 70.lapa*).

Apelācijas instances tiesas sēdē **Kurzemes tiesu apgabala prokuratūras prokurore I.Živa** uzturēja iesniegto protestu pilnā apmērā, norādot, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par īpašās mantas konfiskācijas nepiemērošanu atceļams, kā arī atceļams daļā par aresta atcelšanu transportlīdzeklim. Atbilstoši Krimināllikuma 70.^{13} panta ceturtajai daļai mantas īpašai konfiskācijai var pakļaut noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederošu transportlīdzekli, ja izdarīts noziedzīgs nodarījums pret satiksmes drošību alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē. No Ceļu satiksmes drošības direkcijas sniegtās informācijas konstatējams, ka transportlīdzekļa /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ īpašnieks ir /pers. G/, kuram ir noteikts vadīšanas tiesību aizliegums. Ar minēto transportlīdzekli /pers. G/ izdarījis noziedzīgu nodarījumu saskaņā ar Krimināllikuma 262.panta pirmo daļu, kas ir vērsts pret satiksmes drošību. Izlemjot jautājumu par mantas īpašo konfiskāciju, pirmās instances tiesa nav pietiekami izvērtējusi paša apsūdzētā /pers. G/ rīcību, ka bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras atņemtas, un

neilgā laikā posmā, t.i., nepilnus trīs mēnešus pēc administratīvā soda piemērošanas vadīja transportlīdzekli, tādējādi parādot, ka nav izpratis viņam piemērotā administratīvā soda jēgu. Izdarot jaunu likumpārkāpumu, jau ar lielāku bīstamību, neizciešot administratīvo arestu un nesamaksājot sodu, izdarījis jau noziedzīgu nodarījumu saskaņā ar Krimināllikuma 262.panta pirmo daļu. Šāda apsūdzētā rīcība parāda vienaldzīgo attieksmi pret likuma ievērošanu. Pirmās instances tiesa, nepiemērojot īpašo mantas konfiskāciju, atsaukusies uz Satversmes tiesas atzinumu. Konkrētā situācijā pirmās instances tiesa kļūdaini secinājusi, ka primāri pār sabiedrības drošību ir apsūdzētā tiesības uz īpašumu. Konkrētā gadījumā netiek aizskartas cita īpašumtiesības, /pers. G/ ir vienīgais transportlīdzekļa īpašnieks, nav reģistrēti citi lietotāji. Nepamatoti pirmās instances tiesa atzinusi, ka īpašā mantas konfiskācija noteiktos apstākļos pielīdzināma sodam, kas ir nesamērīga izdarītajam noziedzīgam nodarījumam. Šādam tiesas secinājumam nevar piekrist, jo saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{10} pantu mantas īpašā konfiskācija ir mantas piespiedu bezatlīdzības atsavināšana valsts īpašumā, kas nav krimināls sods. Vērš uzmanību, ka tiesībzinātnieki U.Krastiņš un V.Liholaja pauduši atziņu, ka īpašā mantas konfiskācija nav krimināls sods, bet ir viens no piespiedu ietekmēšanas līdzekļiem. Tādējādi pirmās instances tiesa mantas konfiskācijas jautājumu vērtējusi kontekstā ar apstākļiem, kas ņemami vērē pie soda noteikšanas. Prokurore uzskata, ka ir konstatējams pamats apsūdzētajam /pers. G/ piederošā transportlīdzekļa konfiskācijai saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{13} pantu, jo apsūdzētais vadot sev piederošo transportlīdzekli bez vadīšanas tiesībām, atrodoties alkohola ietekmē, izdarīja noziedzīgu nodarījumu, vērstu pret satiksmes drošību. Uzskata, ka konkrētais transportlīdzeklis nav atstājams apsūdzētā īpašumā. Prokurore lūdz pirmās instances tiesas spriedumu atcelt daļā par aresta uzlikšanas atcelšanu /pers. G/ piederošajam transportlīdzeklim, šajā daļā taisot jaunu spriedumu, nosakot, ka saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{13} panta ceturto daļu transportlīdzeklis konfiscējams.

Apsūdzētā/pers. G/ aizstāve Karīna Džeriņa apelācijas instances tiesas sēdē norādīja, ka ar spriedumu apsūdzētais /pers. G/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmo daļu, nepiemērojot mantas īpašo konfiskāciju. Iepazīstoties ar iesniegto apelācijas protestu, uzskata, ka tas ir nepamatots un noraidāms. Nevar piekrist apelācijas protestā norādītajam, ka spriedums ir nepamatots daļā par /pers. G/ piederošā transportlīdzekļa atgriešanu. Vērš tiesas uzmanību, ka Krimināllikuma 70.^{13} pants neuzliek tiesai obligātu pienākumu konfiscēt transportlīdzekli. Likumdevējs ir paredzējis, ka tiesa var lemt šo jautājumu par mantas īpašo konfiskāciju, ievērojot konkrētās lietas apstākļus. Apsūdzētais savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā ir atzinis un izdarīto nožēlo, kas uzskatāms par atbildību mīkstinošo apstākli, ir izdarīts mazāk smags noziegums. Apsūdzētais pirmās instances tiesā, sniedzot paskaidrojumus, lūdzis nepiemērot transportlīdzekļa konfiskāciju, norādot, ka dzīvo lauku teritorijā tālu no pilsētas, strādā algotu darbu, kas ir lielā attālumā no savas dzīvesvietas, transportlīdzeklis nepieciešams citu ģimenes locekļu vajadzībām. Papildus aizstāve vērš tiesas uzmanību, ka pirmās instances tiesā prokurore lūgusi nepiemērot mantas īpašo konfiskāciju. Pamatojoties uz norādīto, aizstāve lūdz pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu, bet apelācijas protestu noraidīt.

Motīvu daļa

Iepazinusies ar apelācijas protestā norādītajiem motīviem, uzklausījusi aizstāves un prokurores viedokļus, iepazinusies ar krimināllietas materiāliem, apelācijas instances tiesa atzīst, ka Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 20.februāra spriedums atceļams daļā par rīcību ar /pers. G/ piederošo transportlīdzekli.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. G/ pamatoti atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzēta mazāk smaga nozieguma izdarīšanā. Ievērojot Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumus, lieta pirmās instances tiesā iztiesāta, neveicot pierādījumu pārbaudi. Attiecībā par noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju un sodu spriedums netiek pārsūdzēts, un arī apelācijas instances tiesai nav pamata apšaubīt ne kvalifikācijas pamatotību, ne noteiktā soda atbilstību Krimināllikuma 35.panta un 46.panta prasībām.

Pirmās instances tiesas spriedumā konstatēts, ka ar Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Talsu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas vecākās inspektores Valsts amatpersona 2019.gada 11.februāra lēmumu uzlikts arests /pers. G/ piederošam transportlīdzeklim /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ko apstiprinājusi 2019.gada 12.februārī Kurzemes rajona tiesas tiesnese S.Eglīte.

Pirmās instances tiesa, atzīstot par vainīgu un sodot /pers. G/ pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, nolēma nepiemērot transportlīdzekļa /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, konfiskāciju.

Ar spriedumu atcelts ar 2019.gada 12.februāra lēmumu piemērotais arests /pers. G/ piederošam transportlīdzeklim /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, atgriežot to īpašniekam.

Pirmās instances tiesa, lemjot jautājumu par transportlīdzekļa konfiskāciju, norādījusi, ka nozieguma izdarīšanas līdzekļa konfiskācija noteiktos apstākļos pielīdzināma sodam un tiesas pienākums ir izvērtēt, vai transportlīdzekļa konfiskācija konkrētajos apstākļos panāks taisnīgu līdzsvaru starp sabiedrības vispārējām interesēm un personas pamattiesību aizsardzību, vai šāda konfiskācija atbilst samērības principam un vienlīdzības principam citās līdzīgās krimināllietās, vai tai ir leģitīms mērķis un vai tā neaizskar notiesātās personas ģimenes locekļu intereses.

Tiesa šādu lēmumu nepiemērot transportlīdzekļa konfiskāciju pamatojusi ar to, ka arestētā transportlīdzekļa konfiskācija konkrētajā gadījumā ir nesamērīga ar apsūdzētā nodarīto noziedzīgo nodarījumu, tā sekām, viņa personību, atbildību mīkstinošiem apstākļiem un soda mērķi, ko konkrētajā gadījumā var sasniegt ar mazāk apsūdzētā tiesību un likumīgo interešu ierobežojošiem līdzekļiem, aprobežojoties ar sodu piespiedu darbu veidā un papildsoda transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana piemērošanu.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka lietā netika konstatēti apstākļi, ka apsūdzētais varētu šo transportlīdzekli arī turpmāk izmantot noziedzīgai darbībai, vai jebkādā veidā transportlīdzekļa konfiskācija būtu vērsta uz sabiedrības drošības aizsardzību.

Apelācijas instances tiesa šādus pirmās instances tiesas argumentus transportlīdzekļa konfiskācijas nepiemērošanai uzskata par nepamatotiem turpmāk minēto motīvu dēļ.

Atbilstoši Krimināllikuma 70.^{10} pantā noteiktajam, mantas īpašā konfiskācija ir noziedzīgi iegūtas mantas vai noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmeta, vai ar noziedzīgu nodarījumu saistītas mantas piespiedu bezatlīdzības atsavināšana valsts īpašumā, un mantas īpašā konfiskācija nav krimināls sods. Savukārt Krimināllikuma 70.^{13} panta pirmajā daļā noteikts, ka ar noziedzīgu nodarījumu saistīta manta ir tāda noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederoša manta, kas sakarā ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu nav atstājama personas īpašumā. Atbilstoši Krimināllikuma 70.^{13} panta otrajai un ceturtajai daļai ar noziedzīgu nodarījumu saistītu mantu konfiscē. Konfiskācijai var pakļaut noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederošu transportlīdzekli, ja izdarīts noziedzīgs nodarījums pret satiksmes drošību alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē.

No minētajām tiesību normām secināms, ka likumdevējs nav imperatīvā formā noteicis tiesas pienākumu pakļaut konfiskācijai personai piederošu transportlīdzekli, bet paredzējis konfiskācijas piemērošanas iespējamību. Tādējādi atstājot tiesas kompetencē izšķirt šo jautājumu.

No krimināllietā pievienotā Kurzemes rajona tiesas sprieduma administratīvā pārkāpuma lietā Nr.169052818 konstatējams, ka 2018.gada 13.novembrī /pers. G/ sodīts pēc Latvijas APK 149.^{15} panta ceturtās daļas par transportlīdzekļa vadīšanu, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija pārsniedz 1,5 promiles, ar naudas sodu 1200 *euro* apmērā, administratīvo arestu uz 10 diennaktīm, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem (*lietas 38.lapa*).

No krimināllietai pievienotās izdrukas no Integrētās Iekšlietu informācijas sistēmas konstatējams, ka apsūdzētais naudas sodu nav samaksājis un administratīvo arestu nav izcietis, ko /pers. G/ apstiprinājis, būdams nopratināts kā aizdomās turētais (*lietas 17.-19., 22.lapa*).

No Ceļu satiksmes drošības direkcijas sniegtās informācijas konstatējams, ka transportlīdzekļa /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ īpašnieks ir /pers. G/, kuram ir noteikts vadīšanas tiesību aizliegums (*lietas 35-36.lapa*). Ar minēto transportlīdzekli /pers. G/ alkohola ietekmē izdarīja Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību. Turklāt, vērā ņemama lietā konstatētā alkohola koncentrācija izelpojamā gaisā 2,36 promiles un atkārtotā mērījumā 2,48 promiles *(lietas 4.lapa*).

Līdz ar to ir konstatēts pamats jautājuma izlemšanai par apsūdzētajam piederošā transportlīdzekļa konfiskāciju saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{13} pantā noteikto.

Tiesībzinātnieki, komentējot Krimināllikuma 70.^{10} pantu, norāda, ka mantas īpašā konfiskācija nav krimināls sods, bet ir patstāvīgs krimināltiesību institūts, kas krimināltiesību teorijā tiek pieskaitīts pie citiem krimināltiesiskajiem piespiedu ietekmēšanas līdzekļiem (*Krastiņš U., Liholaja V. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII^2 nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2018, 297.lpp.*).

Apelācijas instances tiesa norāda, ka mantas konfiskācija kā sods un mantas īpašā konfiskācija ir divi dažādi jēdzieni, kas jānošķir. Katram no šiem institūtiem ir savs saturs, piemērošanas mērķis un priekšnoteikumi.

Atbilstoši Krimināllikuma 42.panta pirmajai daļai, mantas konfiskācija ir notiesātā īpašumā esošās mantas piespiedu bezatlīdzības atsavināšana valsts īpašumā. Mantas konfiskāciju var noteikt kā papildsodu tikai Krimināllikuma Sevišķajā daļā paredzētajos gadījumos.

Savukārt mantas īpašā konfiskācija reglamentēta Krimināllikuma VIII^2 nodaļā (2017.gada 22.jūnija likuma redakcijā, spēkā no 2017.gada 1.augusta).

Apelācijas instances tiesa pievienojas tiesību doktrīnā paustajam viedoklim, ka mantas īpašā konfiskācija nav krimināls sods, bet ir patstāvīgs krimināltiesību institūts, kas krimināltiesību teorijā tiek pieskaitīts pie citiem krimināltiesiskajiem piespiedu ietekmēšanas līdzekļiem.

Teiktais liecina par to, ka Krimināllikuma 42.pantā reglamentētās mantas konfiskācijas kā papildsoda noteikumi neattiecas uz mantas īpašo konfiskāciju. Atšķirībā no krimināls soda mantas īpašā konfiskācija netiek piemērota personai par viņas izdarīto konkrētu noziedzīgu nodarījumu, bet tomēr ir saistībā ar tās izdarīto noziedzīgo

nodarījumu, un likumā paredzētajos gadījumos to var piemērot arī citām personām *(sk. Krastiņš U., Liholaja V. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I – VIII2 nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Tiesu namu aģentūra. 2018)*.

Tādējādi, izvērtējot mantas īpašās konfiskācijas piemērošanu, tiesa vadās no atšķirīgiem kritērijiem ne kā izvēloties soda veidu un mēru. Izlemjot jautājumu par transportlīdzekļa konfiskāciju, jāizvērtē viss kriminālprocesā noskaidroto apstākļu kopums.

Apelācijas instances tiesas ieskatā, pirmās instances tiesa nepamatoti norādījusi, ka transportlīdzekļa konfiskācija noteiktos apstākļos pielīdzināma sodam, un konkrētā gadījumā tā ir nesamērīga ar apsūdzētā nodarīto noziedzīgo nodarījumu, tā sekām, viņa personību, atbildību mīkstinošiem apstākļiem un soda mērķi. Vienlaikus pirmās instances tiesa secinājusi, ka apsūdzētā darbību rezultātā smagas sekas nav iestājušās, tomēr apsūdzētais vadījis transportlīdzekli alkohola ietekmē, tādējādi apdraudot citu satiksmes dalībnieku drošību.

Apelācijas instances tiesa atzīst par pamatotu apelācijas protestā ietverto argumentu, ka konkrētā gadījumā /pers. G/ pamattiesību ierobežojuma pamatā ir mērķis aizsargāt sabiedrības drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā un sabiedrības drošības intereses konkrētajā situācijā ir primāras pār /pers. G/ tiesībām uz īpašumu. Tādējādi tiesa ar noziedzīgo nodarījumu saistītās mantas konfiskācijas jautājumu nepamatoti saistījusi un vērtējusi kontekstā ar apstākļiem, kas ņemami vērā pie soda noteikšanas – atbildību mīkstinošiem apstākļiem un soda mērķi, norādot, ka soda mērķi var sasniegt, aprobežojoties ar piespiedu darbu un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu.

Izvērtējot pirmās instances tiesas spriedumā sniegtos argumentus, apelācijas instances tiesa nekonstatē pamatu mantas īpašās konfiskācijas nepiemērošanai.

Izlemjot jautājumu par transportlīdzekļa konfiskāciju, atbilstoši Krimināllikuma 70.^{13}pantā noteiktajam vērtējams apsūdzētā rīcības rezultātā radītais apdraudējums satiksmes drošībai, vadot transportlīdzekli, ko pirmās instances tiesa ņēmusi vērā, nosakot apsūdzētajam piemērojamo sodu, nepamatoti atzīstot, ka konkrētā gadījumā transportlīdzekļa konfiskācija ir nesamērīga ar apsūdzētā nodarīto noziedzīgo nodarījumu.

Izvērtējot minēto, apelācijas instances tiesa konstatē, ka apsūdzētajam piederošais transportlīdzeklis ir konfiscējams, ievērojot Krimināllikuma 70.^{10} un 70.^{13} pantā noteiktās prasības attiecībā uz mantas īpašo konfiskāciju.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, apelācijas instances tiesa

n o s p r i e d a

Atcelt Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 20.februāra spriedumu daļā par rīcību ar /pers. G/ piederošo transportlīdzekli /TL marka/, valsts numura zīme /reģistrācijas numurs/.

Saglabāt arestu konfiscējamai /pers. G/ piederošai kustamai mantai – transportlīdzeklim /TL marka/, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, par to paziņojot CSDD Liepājas nodaļai, un noteikt saglabāt to, līdz spriedums stājas spēkā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.$^{1\,3}$ panta ceturto daļu, konfiscēt /pers. G/ piederošo transportlīdzekli TL marka/, valsts numura zīme reģistrācijas numurs/. Pēc konfiskācijas īstenošanas piemēroto arestu mantai atcelt.

Pārējā daļā spriedumu negrozīt.

Nolēmumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 10 dienu laikā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes apgabaltiesā.

Pilns tiesas nolēmums pieejams 2019.gada 28.maijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Mertena

Tiesnese I.Rozīte

Tiesnesis D.Aktumanis